

دوره هشتم تقنینیه

جلسه ۸۷

صورت مشروح
مذاکرات مجلس

(۵۲۶ مذاکرات قبل از دستور)

جلسه پنجشنبه ۵ خرداد ماه ۱۳۱۱ - ۲۰ محرم ۱۳۵۱

لحیث مذاکرات سالانه
 داخله ۱۰۰ تومان
 خارجه ۱۲۰ تومان
 يك شماره ۱ بکیران

دعای مجلس

مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۵ خرداد ماه ۱۳۱۱ * (۲۰ محرم ۱۳۵۱)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۴) شورائی و تصویب قرارداد اجاره با عیال اداره تنگراه هندو اروپا
۲) تصویب بکفله مرخصی	۵) بجه شور دوم لایحه اصلاح قانون احصار ترک
۳) شور ثانی و تصویب قرار داد تعیین خطوط مرحدی بین ایران و ترکیه	۶) تقدیم بکفله لایحه از طرف معاون وزارت ماله
	۷) موافق و دستور چله پند - ختم چله

مجلس يك ساعت قبل از ظهر برباست آقای دادگر تشکیل کردید

صورت مجلس روز یکشنبه اول خرداد ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * * *

۱ - تصویب صورت مجلس

با اخصاس مقرری این مدت بصرف تعمیر مقبره خیام با تفاضی ایشان موافق و اینک خبر آن را تقدیم میدارد. رئیس - آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد

دلیس - در صورت مجلس نظری نیست (جمعی از نمایندگان - خیر) صورت مجلس تصویب شد.
۲. تصویب بکفله مرخصی
دلیس - يك فقره خبر از کبیرون عرابض و مرخصی رسیده است قرائت میشود.

خبر مرخصی آقای مهدوی

دلیس - خبر کبیرون امور خارجه راجع به تعیین خط مرحدی بین ایران و ترکیه شور ثانی قرائت میشود: خبر کبیرون

نماینده محترم آقای آقا رضا مهدوی تفاضی ده روز مرخصی از تاریخ ۱۴ فروردین ۱۳۱۱ نموده اند کبیرون

* * * عین مذاکرات مشروح هشتم و نهمین جلسه از دوره هشتم تقنیه . (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۰) دائرة تند نویسی و تعبیر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است

غائبین با اجازه - آقایان: آشتیانی - معبط - طلائع خان - ماک آراشی
غائبین بی اجازه - آقایان: آتیوروش - تاش - حاج حسین آقا مهدوی - معصم سنگ - دکترسنگ - عبدالصحن خان فیاض
آقا زاده سزواوی - شریعت زاده - اقبال - حسین قلی خان نواب - فرام
بیر آمده بی اجازه - آقای حاج میرزا حبیب الله ابن

کمیسیون امور خارجه قرار داد راجع به تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه را برای شور ثانی با حضور آقای وزیر امور خارجه مطرح نموده و چون هیچگونه اعتراضی بمجلس واصل و یکمسیون ارجاع نشده بود عین ماده واحده پیشنهادی شور اول را تأیید و برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید.

رئیس - شور ثانی قرار داد مطرح است. در مادامول اعتراضی رسیده است. در ماده دوم هم اعتراضی نرسیده است. در ماده سوم اعتراضی نرسیده است. در ماده ششم هم اعتراضی نشده. مذاکرات در کابینات ثانی است. در کابینات ثانی هم مخالفی نیست. ماده واحده را قبلاً قرائت میکنند بعد رأی میگیریم.

(ماده واحده باین ترتیب خوانده شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد راجع به تعیین خط سرحدی و ترکیه مشتمل بر سه ماده ششمیه یک مراسله باستفاده ایران پشتهای مستطاف سرحدی طرفین از آبهای چشمه های دریاچه برلان و چشمه های سلب و قرار و آب خاری یارم قایا و سرانج واقع در جنوب و مغرب خط سرحدی را که در نوامبر در تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۲۲ مطابق دوم بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی بین دولتین ایران و ترکیه امضا شده است تصویب و بدولت اجازه مباداه استناد صحه شده آرا میدهد.

رئیس - آقایانیکه با ماده واحده موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

۴ - تصویب قرار داد راجع بانحلال اداره تلگرافی هندو اروپا

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه شور ثانی راجع بانحلال اداره تلگرافی هندو اروپا قرائت میشود

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه قرار داد راجع بانحلال اداره تلگراف هندو اروپا در ایران را برای شور ثانی با حضور آقای وزیر امور خارجه مورد بحث قرار داده و چون هیچگونه اعتراضی بمجلس واصل و یکمسیون ارجاع نشده

بود عین ماده واحده پیشنهادی شور اول را تأیید و برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم مینماید

رئیس - در ماده اول اعتراضی نرسیده است در مواد دو سه و چهار و پنج و شش هیچگونه اعتراضی نرسیده است مذاکره در کابینات ثانی است. اشکالی نیست (خبر) ماده واحده قرائت میشود

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد راجع بانحلال اداره تلگرافی هندو اروپا در ایران را که در تاریخ ۱۷ فوریه ۱۹۲۲ مطابق ۲۷ بهمن ۱۳۱۰ مابین دولت ایران از یکطرف و دولت انگلیس و حکومت هندوستان از طرف دیگر در طهران در دوشنبه فرانسه با مزاریسدان و مشتمل بر شش ماده است تصویب و اجازه تسلیم استناد معصومه آرا بدولت میدهد

رئیس - آقایانیکه با ماده واحده مطروحه موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد

۵ - بقیه شور دوم لایحه اصلاح قانون انحصار ترابک

رئیس - (مطلب به آقای بیات) لایحه انحصار ترابک مطرح است ماده اول این طور مسمود و قرار بود که در پیشنهادت تعاضلی نظر بشود و قدر اشتراکی پیدا شود قدر اشتراکی پیدا کرده اند؟

خبر کمیسیون (مرضی قلی خسان بیات) - مذاکراتی شده در قسمت تبصره و با همان باغات مسکونی توافق نظر پیدا شده

رئیس - خانه و باغات مسکونی باغات هم بهتر است باغها نوشته شود

مخبر - بای پس از خانه و باغها عبارت مسکونی نوشته شده است از طرف وزارت مالیه هم قبول کرده اند

رئیس - ما هم موافقت داریم

کلامی - در ماده هم پیشنهادی شده بود. آن را چک کردید؟

رئیس - آرا قبول کرده اند

رئیس - عین ماده باین تصرف که در جلسه سابق مذاکره شد گذشته

رئیس - پیشنهادات در ماده سوم است

رئیس - این ماده اول است. تبصره است.

مخبر - عرض کنم در قسمت خود ماده قطع عبارتی کمالاح شکان روز تبدیله ماده چهارم بود آقای وزیر مالیه هم قبول کردند که در قسمت خود ماده که سه ماه نوشته شده بود چهار ماه نوشته شود. در قسمت تبصره هم منظور که عرض کردم باغات شخصی و مسکونی. در ماده و تبصره آقایان هم بجهت ترتیب که عرض کردم موافقت کرده اند.

رئیس - باغات خبر عرض کردم باغهای مسکونی.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - عرض کنم در ماده اشکال ما راجع به دادن اظهار نامه بود این اصلاحی که شده مؤثر نیست (رئیس - ما اینها را حرف نداریم نظرتان را بفرمائید در تبصره همین نظر را داشتهایم که قبول کرده اند) ما که پیشنهاد کردیم برای این بود که دادن ورقه اظهار نامه از طرف زارعین که آن طور اظهار نامه بدهند و آن شرط بفات را عمل کنند این از عهده آنها خارج است و بنده موافق نیستم و خیال میکنم همان طوری که پیشنهاد شده است قرائت شود و رأی بگیرد. آقرار شد جلسه بشود در جلسه خصوصی و در این قسمت توافق نظر حاصل شود و صحبت کنیم

مخبر - در قسمت ماده اول توجه فرمایند این قسمت تقاضا نامه در ماده سوم پیشنهاد شده و نوشته شده در ماده اول فقط همین دو اشکال بود و امروز مطرح شد که این دو قسمت اصلاح شده و توافق حاصل شد در آن قسمتی که آقای ملک مدنی میفرمایند کان میکنم موقوفش در ماده سوم است آن ماده که مرسد مذاکره فرمایند حل می شود.

رئیس - ماده اول را با اصلاحی که شد قرائت میکنند و رأی میگیریم

کلامی - اجازه بفرمایند. پیشنهادی که در ماده اول

ما کرده بودیم راجع بخود ماده تکلیفی معلوم نکرده اند. پیشنهاد باغهای بیست نفر بود.

رئیس - در باب پیشنهادات تمام صحبت ما شده است یکی یکی می خوانیم رأی میگیریم. آنرا قرائت نکردید میرویم بطرف قواعد ...

رئیس - اجازه بدهید عرض کنم

رئیس - پیشنهادات مختلفی در این خصوص شده بود که غالب آنها مربوط به تبصره و خانه و باغات مسکونی و یک نظر بقیه بود در سه ماه و چهار ماه نظر آقای ملک مدنی هم مربوط است بنده سوخ با وجود این اگر اشکالی نیست ماده را بهمین ترتیب که توافق پیدا شده است اصلاح کنیم و رأی بگیریم و الا پیشنهادات را یک یک بخوانیم

کلامی - اجازه میفرماید؟

رئیس - غیر. پیشنهادات را یک یک بخوانید.

ماده اول را بطریق ذیل پیشنهاد میکنند

ماده اول - بکلیه ایالات و ولایات که تا کنون زراعت ترابک داشته اند در هر سال تا سه ماه قبل از شروع بزوع ترابک در صورت تقاضای مالکین یا زارعین محل وزارت

مالیه مکلف است اجازه زرع بدهد

تبصره - زراعت ترابک در خانه ها و باغهای مسکونی ممنوع است. باغهای جمعی از آقایان

فرقیه - در این قسمت توضیح داده شده است. آقایانیکه باین پیشنهاد یعنی نقابیل توجه بوش موافقت دارند قیام فرمایند.

(غالب قیام نمودند)

رئیس - قیام توجه شد. لطفاً ماده با پیشنهاد ما ارجاع میشود یکمسیون حلال ماده دوم قرائت میشود.

ماده ۲ - هرگاه قبل از برداشت معمول کشف شود کسی بدون تحصیل اجازه از مأمورینی که از طرف وزارت مالیه (مؤسسه انحصار دولتی ترابک) معین شده باشند مبادرت بزوع ترابک نموده آن زراعت مسموم و اگر زراعت مزبور در موقع برداشت محصور کشف شود

ترباک حاصله بادرش ضبط خواهد شد و چنانچه بعد از برداشت محصول قرضه کشف و ثابت شود که از این برده با مرتکب همان معامله خواهد شد که با مرتکبین قاجاق ترباک میشود و در هر صورت باین نوع اشتغال دیگر اجازه زرع ترباک داده نمی شود .

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - بنده نظرم این است در صورتی که ماده اول با پیشنهادت راجعه بکیسیون برکت این ماده ۲ طوری تنظیم شده که مربوط بماده اول است در این صورت به عقیده بنده مذاکره در این ماده هم بعد از تصویب ماده اول باید بماند برای اینکه ماده دوم مبتنی بر جزواری است که مالیه میدهد در صورتیکه مجلس بآن قسمت رأی نداد و مراجعه شد به کیسیون ما نمی توانیم رأی قطعی در این ماده بدهیم عقیده بنده این است که این ماده هم باید بماند و با هم در دو کیسیون تسویه شود .

مخبر - تحصیل اجازه گمان میکنم در هر حال همان طور که مذاکره شد چنانچه الان هم در موقع کمی خواهد شد قانوناً اجرا کنند قبول اجازه لازم است (بروجردی - اجرا نشده است و نمی شود) بنی باید قبلاً بوزارت مالیه پیشنهاد کنند و وزارت مالیه اجازه بدهد در هر حال منظور این است و با هر نقطه نظر و انگالی که باشد در هر حال گمان میکنم تحصیل اجازه لازم است اگر اساساً اجازه لازم نباشد ممکن است این قسمت بیاید به کیسیون ولی اگر اجازه لازم شد این ماده انگالی نداد که تصویب شود و بماده اول هم مزاحمتی ندارد

رئیس - آقای محمد علی

ملک ملکی - عرض کنم نظری که بنده داشتم در این ماده دوم هست زبرمان بنویسد ؛ بدون تحصیل اجازه مقصود بنده این است که زارعی در کشت ترباک محتاج اجازه نباشد در ماده اول هم در جلسه قبل عرض کردم حالا هم بطور اختصار عرض میکنم آنگاه بیات هم در دست توجه بفرمائید بنده بفرمائید . خودشان هم از زراعت ترباک

اطلاع دارند و به عقیده بنده مقتضی نیست که اطلاع خودشان را بفرمائید و اصلاحی که لازم است باید هرگز پیشنهاد خودش را بکنند زارعی که دهر دهی کم از صد نفر وسد و پنجاه نفر بسینند کسک زراعت ترباک دارند این هارا ما تکلف کنیم که هر سال با شوره و بیابند مرکز اداره مالیه و تحصیل اجازه کنند که برود زرع ترباک کند اگر کسی آمد و موافق شد تحصیل اجازه کند آمد مرکز مالیه و مالیه بپذیرد رفت زرع ترباک کرد و ما برایش مواد جرم قائل شدیم مقاش این است که زراعت ترباک نشود و اگر مقصود دولت حقاً این است که زراعت ترباک نشود ممکن است بکانه از مجلس شورای ملی بگذرانند کسک اصلاً زرع ترباک موقوف شود والا وقتی که دولت هر سال در اول برداشت محصول ترباک حرازی میکند و مامورین خودش بفره و دهات میروند و ترباک که هست تحت نظر مفتش ضبط میشود دیگر احتیاجی ندارد که موقع زرع ما زارع با مالک را مجبور کنیم که برود جواز بگیرد این است که بنده هم اصولاً با ماده دو سه و هر کدام از موادی که اشیاء این باشد مخالف و عقیده ما این است که این لایحه برگردد به کیسیون قوانین مالیه و چند نفر از اشخاص صریح و مطاع در آنجا بیایند (نمایندگان - صحیح است) و بنشینند و بک طوری توافق کنند که در عمل اسباب زحمت نشود (صحیح است)

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - بنده با ماده دولت مخالفم و با آقای ملک موافقم .

رئیس - آقای افسر مخالفید

افسر - عراض بنده گفته شد .
رئیس - آقای مؤید احمدی .
مؤید احمدی - بنده هم مخالفم .
رئیس - موافقی اجازه نخواست است مخالفین موافق حرف بزند بفرمائید چنانچه است .
مؤید احمدی - عرض کنم همانطور که آقای ملک مذکر

فرمودند این ماده اشکالات زیادی برای مردم دارد . با این است که همینطور که گفتند دولت میخواهد زراعت ترباک را موقوف کند یک لایحه پیشنهاد کند همه هم رای میدهم ولی در صورتیکه اجازه میدهند زراعت بشود و مبلغ کثیری در بودجه اش می گذارد برای ترباک آنوقت برای مردم این زحمت را فراهم کردن بنده نمیدانم چه معنی دارد . در دهات معمولاً یک ترباک زراعت میشود آهم مطابق قواعدی که مالیه دارد در هر سال (در این وقت سال) یک عده را میفرستند که اسمشان (حزاری یا حرازی است) که این ها میروند اراضی را زرع میکنند و صورت میگیرند و قبض میگیرند از صاحبان ترباک و میروند آنوقت وقت ضبط ترباک هم باز مفتش میفرستند ترباک را ضبط میکنند حالا این تربکی که شما نوشته اید اجازه قبلی باید بگیرد از دمیست فرسخی بیاید صادره اسماز و اجازه بگیرد این عمل نیست اصلاً زیرا با هر کسی موافق نباشند میگویند این زمین اجازه نداشته است . آنگاه که زراعت ترباک دارند میاندند که زراعت ترباک غیر از زراعت کتعم و جو وسایر محصولات است . کلی خرج این زمین میشود زمین شکسته است ؛ آب داده است کرده داده است هزار جور خنجاژ دیگر کرده است حالا اعداش کتعم و یک مجازات باین سختی معنی کشید برای کسیکه مامور میگوید بنو اجازه نداده ام این چیز غریبی است ؛ یک ضرری بمرده دولت میخورد . این است که بنده عقیده ام این است همینطور که آقای ملک و آقای دکتر طاهری فرمودند لایحه برگردد به کیسیون قوانین مالیه و در آنچه بک تجدید نظری در این لایحه بشود (صحیح است) .

رئیس - بنده اجازه خواسته ام

رئیس - بفرمائید .

رئیس - از پیشنهاد کردن این لایحه از طرف دولت

یک منتظر اساسی بوده است که اگر آن نظر را در این جا معلوم کنید آنوقت معین خواهد شد که این لایحه باید

تصویب شود یا نه ؛ و تا آن قسمت اصلی و اولیه که برای آن مقصود این لایحه در نظر گرفته شده روشش ننود تکلیف سایر مواد معلوم نخواهد شد . بیجهت آنکه ترباک تا حال هم میکنند جواز هم میگیرند (هر کسی هر قدر میکانت زیاد یا کم) آنوقت آرا میخورد باجم آوری میکرد مطابق قانون اسماز که برای عمل میشد . ولی منظور دولت از این لایحه این است که زراعت ترباک را محمود کند (دستی - چرا) این یک نظر جدیدی است عجباً این نظر را گرفته اند که حداکثر زراعت ترباک که میشود محمود باشد و آنچه در این سنوا اخیر میگفتند زیادتر از آن نگارند (دستی - چرا باید بنهمم آخر) . اگر این منظور است البته سخت گیری وزارت مالیه در موقع جواز خواستن زارعی و تمام این ها لازم است زیرا وقتی یک قانونی گذشت و گفتند که از این حد نباید زراعت ترباک تجاوز کند (دستی - باید دلیل این منظور را هم دولت بگوید) البته تکلیف دولت و مردم هر دو باید معلوم باشد البته آنگاه که زیادتر از این مقدار زراعت میکنند برخلاف قانون عمل کرده اند از طرف دیگر مقدار که معین شد ممکن است اشخاصی که در یکال زراعت کرده اند در سال دیگر نخواهند بکارند و اشخاصی دیگر که در سال پیش نکاشته اند نخواهند بکارند این ها هر کدام تکلیف علیحده دارند ماده اول منظور این بود که کلابه ایالات و ولایاتی که زراعت داشته اند تا حد اکثر آنچه که در این سنوات اخیر میگاشته اند بیش از آن زراعت نکنند (دستی - چرا) این نظر دولت است این مطلب را بایستی در شورکلیات در موقعیکه مذاکره بود آقایان در اطراف آن حرف میزدند . حالا در دو ماه یا سه ماه و چهار ماه که از اعلان بگذرد در این باب صحبت میکنند اگر تکلیف این کار معین نشود ماده دوم و سوم و چهارم الی آخر هیچکدام موضوع نخواهد داشت پس اگر لازم بدانید اول منظور ماده اول را معلوم کنید که آیا بایستی محمود باشد یا محمود نباشد اگر محمود بودش لازم نیست

اصلاً این قانون موضوع ندارد و همان قانون سابق کافی است و اگر بنگاهد محمود بشود البته این مواد هم لازم نشدند و حالا هم بنده تصدیق که آقای مامون وزارت مالیه نظرشان چه چیز است با این قید که در ماده اول کرده اند موافقت یا خبر؟ اگر آن قید را دولت نگاه بدارد البته مواد دیگر هم باید تصویب بشود اگر غیر آن قید را متصرف ندارد که اسلاخ این لایحه برای چیست.

و آقای طهرانی.

طهرانی - عرض کنم در واقع به محمود بودن فربك كه آقای شفیق سؤال كرد و آقای ملك مدعی هم ایراد كردند از طرف دولت توضیحی داده شد بنده اطلاع ندارم تصدیق بنده تصور میکنم كه همه آقایان حاضر بودند كه آقای وزیر مالیه مكرر اینرا اظهار كردند پشت فریبون كه من مخالف با كمیتر وزارت فربك و اینرا من مخالف و اصولاً مدافعه میکنم از اینكه وزارت فربك زیاد بشود بنده تصور میکنم خود این لایحه هم كه پیشتهاد كرده اند محمود میکند وزارت فربك را یعنی در این لایحه قید میکند كه جاهائیکه فربك کاری بود بعد از این ممنوع باشد خوب این ممنوع شدن آسان حالا دیگر در جاهائیکه رزاعت فربك میشود و سابقه دارد بخواهند محمود کنند آیا چه چیز میخواهند جایش بگذارند؟ البته يك كمترانهائی داده میشود ما هم موافقت البته ما هم مروج نباید بشوم (نابیندگان - صحیح است) ما مروج يك چیز هائی نباید بشوم كه موجب هلاكت مردم میشود ولی این در صورتی است كه این محسول را يكی كه برای ما دراصل يك عایدات فوق العاده دارد كه به چه چیز ملكت كلك میکند اگر دولت نوانست ملكت را از زمین جایش بگذارد كه جبران این را بکند و عایداتی را كه از زمین حاصل مردم میشود جبران كند البته همه موافقت ولی مادامیکه اینرا دولت تهیه نكرده است و مادامی كه يك همچو مزدومی تهیه و جانشین آن نكرده است جلوگیری و محمود ساختن فربك در جاهائیکه سابقه دارد بنده

هم كه ندارد بول شود فقط راهی كه برای او تهیه یازده قرن دو تومان می كند همین است ولی اینكه ما اورا مجبور بكنیم بیاید اظهارنامه بدهد با ما مورین مالیه و بالاخره زراعت فربك بکند بنده آرزو عرض كردم آقای وزیر مالیه هم آنجا بود امروز هم عرض میکنم این منتهای این است كه تمامه هر چه مالك یعنی زارعین فقیر و آفتابكی هستند نگیرد از این برود مالكین كلی ممكن است يك ملكی چندین هزار جریب زمین دارد ممكن است آن اظهاریه خودش را بنسوب و وزیر مالیه با ما مورین مالیه برساند و تحصیل اجازه كند ولی فكر آن زارع را بكنند كه پنج سیر یا دو سیر بگیرد از مرکز مالیه ۲۰ فرسخ ۲۰ فرسخ دور است و این هم چیزی است كه بواسطه پولیکه از این راه تهیه میکند زندگانش را تهیه میکند و این هم يك چیزی است كه نمیتواند تحصیل اجازه بکند و این را بنده موافقت كه آنجاهائی كه سابقه فربك کاری نداشته بود از این نكاردن ولی آنجاهائی كه فربك كاری بوده پنج سیر دور هر يك سالی هم كه پنجاه م تن زیاد شده دولت يك فكر دیگری برایش بکند (صحیح است)

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عهاله

رئیس - اگر موافق حرف زده بد حرف بزنید

مخبر (آقای بیات) - عرض كنم اینجا همانطور كه آقای فهیمی اظهار كردند اصلاً دلائل لایحه باید حل شود دشتی - باندر

مخبر (بشت كرسی خطابه) - بربروز در موقع مذاكرات كه آقای وزیر مالیه هم اینجا بودند در این قسمت محمود كردن فربك يك مذاكراتی شد و همانطور كه آقای فهیمی هم اظهار كردند نظر اسن از این قانون این بود كه زراعت فربك را بنده تا امروز نگاه داشته میشود یعنی در این سنوات اخیر محمود كردن و زیادتر كاشته نشود توضیحاتی كه آقایان میخواستند در این قسمت بود و بربروز هم در اینجا مذاكره شد و تقریباً روی این قسمت با آقایان توافق

فصلی شد ولی امروز در اصل محمود كردن يك اختلاف نظری است و اینطور ظاهر میشود كه به محمود كردن فربك شاید مخالف باشند. ماده اول بكمسیون رفت برای این نظر بود بقیعده بنده ماده دوم و سوم هم مربوط همین قسمت است یعنی ارتباط دارد با همین قسمتی كه در ماده اول است اگر قسمت محمود كردن تصویب شود لزوماً این است كه این دو قسمت هم باشد اگر محمود كردن از این برود آن وقت این ماده هم كمان میکند تا اندازه لازم نباشد و تصدیق است اما قسمتی را كه آقای طهرانی فرمودند اساساً الان هم بموجب همین قانونی كه در جریان است مجری است یعنی قانونی است حالا اگر در اجرا درست عمل نشود ولی اجازه قبل الان در قانونی است مجری است هست و بموجب همین قانونی كه همین الان هست باید قبل وزارت مالیه اظهار نامه و تقاضا نامه بدهد كه چه مقدار فربك میخواهد تهیه بکند و بعد بنگاهد یعنی تقاضا نامه قبلی كند و قسمتی البته تقاضا نامه كه میدهد چون محمود نیست دیگر لازم نیست كه بگردد مثلاً پنج جریب را دو جریب بكن ولی تقاضا نامه قبلی الان هم هست و الان هم معمول و مجری است حالا البته آن قسمت اگر مردم را بجزت می اندازد كاری نداریم همین قدر كه بایستی برود اظهار نامه بدهند و تقاضا بدهند در این قسمت است حالا اگر احتیاج بقسمتی كه در ماده اول گفته شد باشد آن زحمت را هم باید متحمل بشوند بجهت اینکه اگر آن زحمت را متحمل بشوند نتیجه بدش برای زارعین زیاد تر خواهد بود زیرا باین ترتیب زیاد تر از آن مقدار خسارت بهشان وارد میآید دولت میخواهد كم بکند زیاد بکند خسارت بهشان وارد می آید ولی اگر بنگاهد محمود باشد تقاضا نامه هم اشكالی ندارد بنابر این بنده عقیده ام این است كه چون ماده اول بكمسیون رفت ماده دوم و سوم هم عجله مذاكراتی را بگذاریم تا تكلیف ماده اول در كمیسیون معلوم شود بعد این سه ماده را مطرح بكنیم. در ماده چهار امروز مذاكره كنیم تا آن سه ماده تكلیف

در کسب بی‌معاوم شود بعد بیاید (غائبشکان - صبح است) در مجلس - بالاخره ارجاع دو ماده را بکمیسیون میخوابد؛
مخبر - بل بجهت اینکه با آن ماده در ارتباط دارد
مجلس - ماده چهارم قرائت میشود؛

ماده چهارم - انواع تریاک قنچاق اعم از خالص و مخلوط
 مشمول کلیه مقررات مربوط به تریاک قنچاق بوده و جزای
 آن همان جزائی است که برای جنس خالص مقررات
مجلس - اشکالی نیست (گفته شد - خبر) موافقین
 یا ماده چهارم قیام فرمایند
 (اکثر قیام نمودند)

مجلس - تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود؛
 ماده پنجم - تریاک دارائی باندرل دوباره حسب در حکم
 تریاک قنچاق بوده و جزای آن مثل تریاک قنچاق بدو تن
 باندرل است
مجلس - آقای طهرانچی.

طهرانچی - خوب است آقا توضیح بفرمایند که
 مقصود از باندرل دوباره حسب چیست یعنی اینکه از
 یک تریاک بردارند و یک تریاک دیگری بچسباند یا منظور
 دیگری را میسراند این را توضیح بفرمایند.

معاون وزارت مالیه (آقای سیاح) - یعنی باندرل را
 از یک تریاک بردارند و بتریک دیگری بچسباند (کلال
 این ظاهر توضیح میشود) این از خود باندرل بیادست
 بواسطه اینکه باندرل های - بقی وقتی که چسبانیده میشود
 عک و نفس ندارد ولی آن معاوم است که دوباره چسبیده
 و درست هم چسبیده شده و این توضیح آسان است
 (افسر - یعنی از یک تریاک بردارند و دوباره بچسباندند)
 بل از یک تریاک بردارند و به یک تریاک دیگری بچسباندند
مجلس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده يك مقصود داشتم که میخواهم
 استفسار معلاب از آقای معاون وزارت مالیه بکنم که این باندرل
 دوباره حسب مقصود چیست مقصود چیست و هر کسی که این کار
 را کرده مامور است و آیا تریائی برای تشخیص فرقیکه

بین تریاک دوباره حسب با تریاک دیگر هست در وزارت مالیه
 وجود دارد یا نه؟ اینرا بنده خواستم استفسار کنم.

معاون وزارت مالیه - تریاک دوباره حسب منظور
 که عرض کردم مقصود این است که غالباً شخصی هستند
 که تریاک باندرل دار را بدست می آورند و در موقع استعمال
 باندرل آرا با یک طوطی بر میدارند و بعد آرا روی لوله اول
 می باندرل بچسباند این بوسیله تشخیص داده میشود
 یعنی تشخیصی که باندرل کننده هستند با تریاک استعمال
 میکنند به مجرد اینکه ملاحظه کنند تشخیص میدهند
 این تعلق است که میکنند و اینرا در ادارات تجدید بوسیله
 همان تشخیصها باندرل چسبان هستند تشخیص میدهند
 و این يك چیزی نیست که تشخیص آن مشکل باشد.

مجلس - آقای روحی
روحی - عرضی ندارم.
مجلس - آقای بروجردی

بروجردی - البته باندرلی را که از تریاک بردارند
 و بتریک دیگری می چسباندند هر کسی ببیند تشخیص می دهد
 که این باندرل را دو باره چسباندند اما صحبت در این
 است که اگر مأمورین مالیه بر تریاک باندرل دارلی که گرفته
 باندرلش انفاق باز شده بگویند این دو باره حسب است و
 این فرمایش را که آقای شریعت زاده فرمودند تشخیص دوا با
 او است و هر تریاک دار او دو باره حسب تشخیص داد دوباره
 حسب میشود و مشمول این جرائم میشود یا اینکه چیزی
 دیگری هست و الا در مالیه يك تریاک بلا شبهه اتفاق
 می افتد که باندرل را از زری يك لوله سر داشته باشد باین
 لوله زده باشد این يك تریبسی است که وقتی مأمورین قنچاق
 اینطور تشخیص دادند و مالیه صدیق کرد این حقیقت قنچاق است؟
معاون وزارت مالیه - در مرحله اول تشخیص را البته
 رؤسای اداره و مأمورین انحصار می دهند و اگر آن شخص
 که باندرل را چسباند و قطع شد البته مطابق سایر مواد
 مجرمود بمسکمه محتمل مجرمود بمسکمه تجدید نظر و در مواد
 بدیش هست که در موقع کشف قنچاق اگر قنچاق بتدریج
 میشود بمسکمه

مجلس - آقای مؤید احمدی
مؤید احمدی - بنده تقاضا می کنم آقای معاون وزارت

مالیه در دست بررسی بنده توجه بفرمایند اسلانه تصور
 این را میخواهم بکنم که چرا اینکار را میکنند توجه بفرمایند
 نمیرد دوباره حسب ممکن است از یک پاکتی بنده نمیرد یا
 در داشته روی پاکت دیگر بچسباند و سیدد دینار استفاده
 کنم لکن این باندرل تریاک را بر میدارند چه بکنند؟ بل می
 فرمایند يك تریاک قنچاق می چسباندن اولی را چه
 میکنند؟ پس باید آرا استعمال کند در اینصورت اسلانه چه
 فرق میکند - منفعت این در کجاست؟ باندرل دو باره
 حسب را از این لوله تریاک می کنند با لوله دیگر اسلانه
 میکنند چه منفعتی در این دارد فرض بفرمایند دو لوله يك دارد
 یکی می باندرل یکی با باندرل میفرمایند. از باندرل دار
 میکنند به می باندرل میچسباند چه تفاوت دارد؟ بنده
 نفهمیدم این باندرل دوباره حسب چیست نفس در کجایا بعد میشود
 برای قنچاقی.

مخبر - يك معلب را آقای مؤید احمدی درش اشتباه
 فرمودند که فرمودند يك کسی دو لوله تریاک دارد یکیش
 باندرل دارد یکیش ندارد آنکه باندرل دارد استعمال میکند
 و آن یکی را باندرل دوباره حسب میچسباند (مؤید
 احمدی - می باندرل را استعمال میکنند) توجه فرمودید
 همه وقت ممکن است اما اینکه فرمودید چه نتیجه دارد
 عملش و چه کار میکند عملش این است که آن باندرل را
 میچسباند به می باندرل و رفتی نیکند این باز قنچاق است

مجلس - آقای طهرانچی
طهرانچی - بنده عرض دیگرم این بود که تشخیص
 این باندرل دوباره حسب کار مشکلی است کار آسانی نیست
 که هر کسی بتواند تشخیص این را بدهد بجهت اینکه توضیح
 دادند آقای معاون وزارت مالیه که وقتی میکنند تریاک
 میشود کسی که این زحمت را بدهد، میگوید ممکن است
 وقتی باند که که خیلی خوب بکنند و خوب بچسباندن آووقت
 اگر کسی این تقابل را کرد آن خریداری که میروند از آن

عمل بخرد این زحمت میباید در صورتیکه تقصیری نکرده
 است وقانون نباید طوری وضع شود که کسی که هیچگونه
 تقصیری ندارد مجرم واقع شود در صورتیکه مجرم اصل
 از بین رفته و بنده این را برخلاف عدالت میدانم زیرا
 هیچکسی نمیتواند تشخیص دهد خصوصاً اشخاصی که
 نمیتواند میروند از قنچاقها میخیزند وقت نتوانند کرده
 مشخص می نیست؟ نمیتواند هم برود یاداره انحصار قنچاق
 بدهد که بندهمند دوباره حسب است یا نه بعد مجرم واقع
 میشود در صورتیکه اسلانه روحش خیر ندارد خود مجرم
 حقیقی گیر نمیباشد بنده هم تصدیق دارم که این در حکم
 قنچاق است ولی چون نتیجه که منظور دولت است که
 مجرم اصلی باید مجازات شود حاصل نمیشود این قایده را
 ندارد و ممکن است اسباب اذیت مردم شود این است
 که بنده اسلانه مخالفم.

معاون وزارت مالیه - بکنفر تریاک کسی که معتاد
 بتریک است باید قانون تریاک را هم بداند باید وقتی هم
 میخرد دقت کند و باینکه اوز قوانین بی اطلاع است و
 این تریاک را استعمال کرده بخواهیم او را از هر مجازاتی
 معاف کنیم نمیشود (طهرانچی - تشخیص را بنده عرض
 میکنم) اگر تریاک مخلوط هم داشته باشد بطریق اولی
 باید ثابت کند که از کسی خریده یا خود او مجازات میشود

جمعی از نمایندگان - کافی است
افسر - خبر کافی نیست
شریعت زاده - آقای شریعت زاده
مجلس - آقای افسر
افسر - بالاخره مقصود هم آقایان این است هم مقصود
 دولت وهم مقصود ما در قوانین این است که حتی امکان اسباب
 زحمت و مزاحمت و ممانده بین مأمورین مالیه و مردم
 کمتر واقع شود و اختلافات کمتر شود و هر کدام را که به
 تجربه می بیند اسباب زحمت شده است یا دولت بپشتنهاد
 میکند و یا نمایندگان که مرتفع شود و وقتی که بخواهیم

اصلاح کنیم يك مشکل بر مشکلات ديگر ميفرازم همين مطلبی که خيال ميگردم خوب واضح است و آقای ختير نميچد بگویند که چرا آقای مؤيد احمدی اشکال ميکنند مخصوصاً براي بنده مشکلات شده است بجهت اینکه عبارت دوباره چه باشد يعني يك مرتبه چسباندنه باشد بعد دو مرتبه بچسباندنه باشد ظاهر مافه است ولي بچسباندنه چسباندنه معلوم نيست بـالاخره اگر يك لوله تریاک را کتند باشد اگر مقصود اين است يعني از اعتبار انداخته باشد اين مثل تزوير است يعني استنادی که از اعتبار افتاده اگر کسی نمسک کند باک سند بهوجب قانون جزا بايد مجازات شود و البته بايد چلو اين را بگيرد. اين باندرلی که بگيرد به استعمال شده و براي مرتبه دوم مثل يك سندی است که از اعتبار افتاده و اگر يك چیز تازه است غير از تزوير آقا توضیح بفرمائيد ولي اگر اين باندرل را بپولہ تریاک چسباندنه باشد مانند بنده يا آب رويش ريخته با چاي ريخته بنده نشي هم چسبیده يا هين باندرلی که بخوابستند بنده حاضر بودم چهارتايش هم چسبیده بود اين را ميفرمايد از اعتبار افتاده بايد مجازات شود و ضررش را اين بدهد اگر ثابت کند دوباره چسب است اگر مقصود اين است اين را توضیح بدهند که اين باندرل بتریاک چسبیده بوده است و دو مرتبه چسباندنه است اين البته مجازات دارد و در قانون جزا هم ماده براي مجازات دارد و محتاج با آوردن اين ماده و توليد اين اشکال است تزوير کتندنه بايد معلوم باشد کی است و الا بجزد اينکه در دست کسی باشد اين چه چسبي دارد ملاحظه بفرمائيد قوانين بايد جهت اجرائيش معين باشد اين مثل مروفی است که يك کسی گفت در يك ولايتی که يك مرد را از ايت ميگردم يك دوایي پيدا کرده ام که مردم از اين بيعد راحت می شوند گفت آهک را نرم کنيد و اين را بريزيد نوري چشمش قا تواند بيند شما و را اينچاهم گفتند عبارتش را بنويسيد دوباره چسب و هر تریاک کنی که خواست یک شمس نريک بخرد بايد متخصم باشد که بفهد دوباره چسب چه جور است الان خود اين

باندرل از اول تجديد تریاک که معلوم شده اگر ملاحظه بفرمائيد بنظر مناصه هاي تصديق در اين سه چهار سالسي جور تجديد کردند يك وقت گفتند باندرل بايد يك مثقال باشد يك وقت گفتند يك مثقال و نيم يك وقت گفتند عرش چقدر يك وقت گفتند طراش چند ميلمتر نظامنامه حاضر است يك وقت گفتند و لكن چطور بايد باشد از مدل کدام چنانچه باشد اينقدر اختلاف پيدا ميود که ممکن است الان هفتاد نمره باندرل پيدا بکنند و تمام تقبل است ولي بايد بقدری باشد که مردم بتوانند احصایه اش را ضبط کنند پس بايد معلوم باشد از کدام رو چسباندنه بايد از آرو چسباندنه که بتریاک چسبیده است بنده چطور بفهمم اگر ميفرمايد پشت و رو کرده بايد معلوم باشد اين از همان روئی که بتریاک بوده دو باره همان رو را بتریاک چسباندنه طرف تریاک را بتریاک چسباندنه طرف ميديني بوده است بنده از کجا بفهمم اگر يك لوله بيني براي اين کار درست شده بايد در هرشبه تریاک فروشي بيني بگذارند يا متخصصين در باندرل شناسی معين کنند که مردم در زحمت نباشند آخر فکر کنيد همان عنوان نقاب و تزوير کالی است ولي جهت يك ماده آوردن و مردم را بزحمت انداختن و متعل مردم بی سواد را با مأمورين بی سواد طرف کردن لازم نيست اگر مطلب ديگری است توضیح بفرمائيد و بقدری توضیح بدهند که مردم را ياد بدهند که بايد چطور باشد آرويش که بتریاک چسبیده چه جور باشد و اين تریاکي که مورش خراب شده چطور ميشود و الا اين اسباب زحمت مردم ميشود.

معاون وزارت مالیه - اين شرحی که فرمودند که ممکن است باندرل هم چسبیده باشد يا آب ريخته باشد اين هيچ مورد پيدا نميگردد اين باندرل هيچوقت در دست دولت است هيچوقت باشماي داده ميشود که آيا در موقع چسباندن خراب کنند (مفسر - دولت چاي نميخورد) باندرل را خود دولت می چسباند و هيچوقت خرابي روی آن نميزد ولي اينکه فرمودند ممکن است تحت عنوان چهل و تزوير بيابيد اين را ممکن است پيشنهاد بکنند

معاون وزارت مالیه - بنده که ان ميگم که آقای معاون عزم وزارت مالیه خوب در نظر دارند که مأمورينی که مأمور اينطور کتفياوند هيچکدام از آنها دراي يك علوم از قبيل فيزيک و شيمي و اينها نيستند که ما بگويم آنها خسر اند و خوب تشخيص ميدهند اين باندرل دو باره چسب است خود اين مأمورين اشخاصي هستند که هميشه در مقام اين هستند درهين مجلس هم مکرر فریاد شده که ممکن است تریاک را تريب قوي بکند و اسباب زحمت مردم بشوند (مصحح است) از يك نفعش خودتان تصديق داريد که چقدر مردم در مشيقه و تقبل رو بوند حالا آمده ايد يك چیزی ديگر هم رويش گذاشته ايد که مأمورين تشخيص بدهند که اين باندرلی است دو باره چسب که مشمول مواد قاچاق و اين تقريباً بشود مضافاً باين همانطور که آقای طهرانچي تذکر دادند ممکن است خريدار بيجاوه مسيوق نباشد مأموري که شما ماضي ده تومانت بازده نومان باو حقوق ميدهيد ميرسد نوي کراچه بقه مردم را ميگرد که اين دوباره چسب است و نو قاچاقچي هستي و مشمول مواد قاچاق اين ماده بنميد بنده قلعاً اسباب زحمت مردم را فراهم ميکند امسال کاکتان را با مأمورين چزه که هيچ ملاحظه از کسی ندارند بيشتري ميکند بنده هم با اين ماده کاملاً مخالفم و عقیده ام اين است همانطور که سابق بود ماده راجع بقاچاق حکم همرا داشته باشد اين باندرل دوباره چسب که مردم را از دست آنها خلاص کنند (مصحح است)

معاون وزارت مالیه - بنده که عرض کردم در وقت که يك منتشي بخواد يك کسی را متهم کند که باندرلش دو باره چسب است اين هيچطور خواهد ماند تا به عهده برود و اين هيچوقت اشتباه ميشود همين بنده استندادم که آن نظری که هست راجع بجعل و تزوير پيشنهاد ما را درين مورد ميدهيم

کلامي - در قانون هست که اين دو باره چسب در حکم چهل و تزوير است.

رئيس - آقای روهی

روهي - موافقم

رئيس - آقای اعتبار

اعتبار - عرض کنم بالاخره تمام آقایان مخالفين يك بياباني کردند و بنظر بنده اصل موضوع گفته شد که باندرل دوباره چسب چيست و عمل الان چيست اين را هم بنده در مذاکرات آقای معاون وزارت مالیه نشنيدم که بفرمائيد که اين چه چراني است راجع به باندرل دو باره چسب ميکنند و اين فرمايدني که آقایان فرمودند بيقيد بنده هيچکدام وارد نيست و اجازه بفرمائيد که توضیح داده شود بعضی از نمايندگان - بفرمائيد.

اعتبار - عرض کنم موضوع باندرل دوباره چسب الان هم حکم قاچاق را دارد اگر يك تریاک بي با شود و باندرل دوباره چسب در رويش باشد اين قاچاق است و مشمول مواد راجعه بقاچاق است و آن مقررات اعمال ميکند (طهرانچي - پس چرا اين را آوردند؟) اين را حلالاً دولت آورده است که قانونيش کرده باشد.

المفسر - پس خلاف قانون است و خلاف قانون را بايد تجزير کرد.

اعتبار - اگر آقایان بخواهند قبل و قال کنند درست در نمی آيد بنده هم اين جا می ايستم. عرض کنم موضوع قانون انحصار اصل خود حقوق انحصار اسباب زحمت مردم است اين که عمل حرف نيست هر قانونی که بگذارند هر مالياتی که براي مردم بگذارند اسباب زحمت مردم

است این قانون فاجع دارد اسباب زحمت است دوباره
چسب دارد اسباب زحمت است بالاخره زراعتش وادان
اظهار نامه اش همه اسباب زحمت است ولی ما اینجا چه
باید بکنیم؟ اگر هر کس اوله ترهک چهار متقال کسکه حتی
بایستی یک باندول برقی متقال بخورد و این باندول فقط
برای چهار متقال ترهک است اگر این باندول را روی
دم نالول بگذارند این مجازات است (افسر - که میگوید
مجاز است ؟؟) بالاخره اجزیه برقراری میشود اینک
مقتضی تنخیرس داد که این دوباره چسب است فوری آن
طرف را که ازش جریمه نمیکردند (عراقی و کازرویی -
خبر فوراً نمیکردند) فرق نمیکند همانطور که در فاجع
آن ماده هفت و هشت که گذاشته اند و بنده ما با آن
مخالف در اینجا هم همان عملی که با فاجعش میشود یا او
میشود یعنی اول جریمه را از او نمیکردند و حکم چسبند
دارد بعد میروند بجهگه اگر ثابت شود دوباره چسبند
باید مشمول آن ماده فاجع بشود و برای این بالاخره
چه فکری میشود کرد که یک باندولی را که سه مرتبه
کند است و به ترهک های بی باندول چسباند است و
سه مرتبه استند کرده است این را اگر ممکن است یک
ترتیب دیگری پیشنهاد بفرمائید که رفع این عمل را بکند
و جلوگیری بکند بنده هم موافقت میکنم
یعنی از فرماندگان - مذاکرات کافی است.

طهرانی - بنده مخالفم .
رئیس - بفرمائید .
طهرانی - عرض کنم که بنده کمان میکنم که کافی
نیست برای اینکه آقایان موافقین جوانی نداده اند که مطلب
معلوم شود و باید مذاکره شود و حالا کافی نیست .
افسر - خوب بفرمائید کافی است ما هم رأی
نمیدهم .
رئیس - آقای بیکه با ماده پنجم موافقت دارند قیام
فرمایند .
(عده کمی قیام نمودند)

شریعت زاده - بنده پیشنهادی داده بودم
طهرانی - بنده هم پیشنهاد داده ام
رئیس - صریح است حق با آقایان است باید قبول
آنها را فراتر میکردیم اما وقتی که خود ماده اینقدر
متزلزل باشد پیشنهاد آقا هم بطریق اولی .
پیشنهاد آقای شریعت زاده
اصلاح ماده ۵
هر کس ترهک دارای باندول دوباره چسب را و عالم خرید
یا فروش نسیاید به مجازات فاجع ترهک محکوم خواهد
شد .
رئیس - آقای شریعت زاده
شریعت زاده - اصلاً این اختلافی که بین آقایان
موافقین و مخالفین است (افسر - بلند تر بفرمائید)
(بش کرسی نطق) آنچه که استنباط میشود بین دولت و
نمایندگان یک اختلافی هست و آن اختلاف عبارت از این
است که تظنن این ماده به کیفیتش است که در ضمن
اشخاص است یعنی هر کس که دستش ترهک دوباره چسب
است او را میچسبند و میگویند شما محکوم به مجازات
فاجع هستی این یک مطلب مطلب دیگر این است که
نیاید تجویز کرد یا وجود قوانین مرسومه که بیک وسیله عمل
فاجع رواج پیدا کند پس بنا بر این هم فاجع و هم
کیفیتش که مشمول فاجع بشود بعض مجوزی برای خرید
و فروش نیاید باید فاجع دالست از آن جمله برای کسی است
که باندول دو یاره چسب بآن چسبیده شده باندولش باطل
باشد اما بنده این سؤالی که از آقای موهون وزارت-ایله
کردم مقهوری داشتم بنده میخواهم عرض کنم کسکه هر
تربا کی که دارای باندول دوباره چسب باشد نمیشود کسکه
که دارند آن فاجعش است (افسر - ما هم همین را میگوئیم)
و باید ثابت شود اگر ثابت شد که دارند این ترهک با علم
بفاجع بودن فاجع کرده است او مأخوذ است و این ماده
که بنده پیشنهاد کردم جمع بین نظریات است و پیشنهاد
کرده ام که اگر کسی تربا کی را که باندول در باره چسب

داشته باشد خرید و فروش میکند عالم او ماهر است
(عراقی - تنخیرس این دوباره چسب با کی است؟) آنطور
که بنده پیشنهاد کرده ام تنخیرس آن باید در محکمه شود
اگر یک کسی کسکه که این دو یاره چسب است این را
محکمه نخواهد پذیرفت باید اولاً در محکمه معلوم شود
و ثانیاً معلوم شود که دارند این با علم باینست خرید
یا مرتکب شده پیشنهاد بنده مشمول بر این شرایط است
و بنا بر این مذاکرانی که در اینجا میشود مقتضی است
که مطلب تصریح شود که اگر بگوئیم که تربا کی که دارای
باندول دو یاره چسب است دارند اش نباید مجازات شود
این صریح نیست (افسر - مرتکب باید مجازات شود)
پیشنهاد بنده هم مشمول بر این معنی است که هر کس که
ترهک دو یاره چسب را عالم داشته باشد یا خودش مرتکب
شده باشد این شخص مأخوذ است و الا هیچ .
رئیس - آقای توفیق شما عده کمیسیون جدید ؟
توفیق - خبر .
رئیس - آقای کازرویی
کازرویی - عرض کنم که بنده چنین تصور میکنم
که یک قانونی نیست که گذاشته باشد که اگر کسی جاهلاً
مرتکب تقصیری شد مجازات بشود هر گاه کسی را مجازات
میکند در اثر تقصیری واسطه این است کسکه عالم تقصیر
کرده است پس تصریح مجازات است که عالم باشد عقیده بنده
این تحصیل حاصل است و اثری در مقهور ندارد در هر
صورت تنخیرس این که این آدم عالم بوده یا جاهل است
بنده عقیده ام این است که هیچ وسیله نیست مگر اینکه
در مقابل آن یک کسی باشد که علم به معنیات کند یعنی
حکم بکند به آنچه در قلب و مغز این شخص است و
بعس مظهر معلوم نیست در هر صورت اظهارات آقایان
این بود که اگر چندین بار تربا کی که مقهور مقصدی
باینتر ترهک دو یاره چسب است بدست آمد این شخص
که خودش در واقع چسبیده علاوه بر این منظور از دوباره
چسبیدن چیست معاندان که آقای مؤید اظهار کردند
قبول و فرموده شده میشود

دکتر طاهری - این پیشنهاد دو مرتبه قرائت شود .
(اینطور خوانده شد)
اصلاح ماده پنجم
هر کس ترهک دارای باندول دوباره چسب را عالم خرید
و فروش نماید بجازات فاجع ترهک محکوم خواهد شد .
مخبر - آن قسمت عالم عقیده بنده تنخیرس مشکل
است و وقتی که ما معتقد شویم که باید یک قانونی را دولت
اجرا کند فرضی که برخلاف قانون عمل شود فاجع
عسوب میشود و البته باید مجازات شود برای ترهک
فاجع چه جور مجازات قرار میدهند این هم تقریباً همان
صورت را دارد چه فرق میکنند (چمن از غایبندگان
باهمه) - اینطور نیست آقا) توجه بفرمائید من جواب
بدهم بگفتری خواست آقایان توجه بفرمائید من جواب
عرض کنم که ناک اینکه یک ترهک بی باندول فاجع
عسوب میشود چیست این است که قیمت باندول مثلاً
چهار متقال را باید بدولت بدهد و نداده است و فاجع
عسوب میشود از چهار متقالی را هم کسکه یک چیز
ساختگی رویش زده همان است و این هم در حکم همان
و باید به دولت بدهد و داده باین جهت فاجع عسوب
است . آقای شریعت زاده هم که پیشنهاد کردند که عالم
خوبی مشکل است برای اینکه اثبات میشود خواه خودش
این کار را کرده باشد خواه از غیر گرفته باشد این شخص
که نمیکوید عالم من این کار را کرده ام و اثبات این هم
که این شخص عالم این کار را کرده است خوبی مشکل است
و با هیچ دلیل عقیده بنده ممکن نیست که عالم را بشود
ثابت کرد از این نقطه نظر که اثبات مشکل است قبولش
برای دولت مشکل میشود ولی در عمل آن قسمت در نظر
گرفته میشود و ما هم میگوئیم یک همچو کسی که همچو
کار را کرده باشد در حکم فاجع باشد حالا عالم را اگر
آقای شریعت زاده قبول کند حذف شود دولت هم موافق
است و ممکن است ما هم موافقت کنیم و الا نمیشود .

ولیس - آقایانکه پیشنهاد آقای شریعت زاده را قایل توجه میدانند قیام فرمایند .
(عده کمی قیام نمودند)

ولیس - قایل توجه نمید . پیشنهادی از آقای دشتی رسیده است فراغت میباشد .
بنده پیشنهاد میکنم ماده ۵ اینطور اصلاح شود :
تریاک دارای باندول دوباره حسب ضبط میشود .

ولیس - آقای دشتی
دشتی - عرض میکنم که بنظر بنده فصل بین نظریه دولت و نظریه آقایان این پیشنهاد است از طرفی اگر دارنده تریاک دوباره حسب را بخوانند مجازات کنند ممکن است این شخص خودش نکرده باشد این کار را و خریده باشد فرض بفرمایید پول قایل یا اسکنداس غیر صحیحی است و خود شخص مرتکب نموده باشد و از دیگری گرفته باشد این نباید اینقدر مجازات داشته باشد بنده عقیده ام این است که این تریاک دارای باندول دوباره حسب را هر جا که دیدند باید ضبط کنند و مجازات نکنند .

ابیر - اگر دولت این پیشنهاد را قبول کند ما موافقم .

معاون ولادارت مالی - کسی که این کار را کرد باید جریمه هم داشته باشد اگر خود او مرتکب باشد باید

مجازات هم بشود و اگر رسیدگی کنند . ممکن است در محکمه ثابت شود اشخاصی هستند که میکنند این کار را .

کلایی - خبر با این جریمه مجلس موافق نیست
ولیس - آقایان که پیشنهاد آقای دشتی را قایل توجه میدانند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) قایل توجه شد ماده پنجم هم ناچار به کمیسیون ارجاع میشود . پیشنهاد ختم جلسه شده است . آقای معاون وزارت مالی .

۹- تقدیر بابت نفره لایحه از طرف معاون ولادارت مالی
معاون ولادارت مالی - در سنه ۱۳۱۰ یک انگیزی گرفته شد در حدود هفتاد و پنج هزار تومان از برای بعضی ماشین ها و چیزهایی که لازم بود برای ابزار غله خریده شود بک مقدار از آن اعتبار را پارسل ممکن نماند نمود بوقوع کنند این است که حالا تقاضا میشود که بقیه آن اجازه داده شود بصرف احتیاجات ایسار برسند .

۷- موافق دستور جلسه بعد - ختم جلسه

ولیس - اگر اجازه مقرر میشود جلسه را ختم کنیم
جلسه آینده سه شنبه دهم خرداد ماه قبل از ظهر دستور هم پیشه لایحه انحصار تریاک
(مجلس پاک دهم ساعت چهار از ظهر ختم شد)
ولیس مجلس شورای ملی - دادگتر

قانون

اجازه مبادله لمر ارداد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه

ماده واحده - مجلس شورای ملی فرار داد راجع به تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه بر سه ماده بنده یکم یک براسه راجع با استفاده پستهای مستحفظ سر حدی طرفین از آبهای چشمه های دریاچه برلان و چشمه های سلج و قزلو و یوغاری بارق قاپا و مراتع واقعه در جنوب و مغرب خط سرحدی را که توأمأ در تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ مطابق دوم بهمنماه ۱۳۱۰ شمسی بین دولین ایران و ترکیه امضا شده است تصویب و بدولت اجازه مبادله استناد رسیده اند آراء میدهد

این قانون که مشتمل بر یک ماده و هفت فرار داد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه است در جلسه پنجم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازدهم شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
ولیس مجلس شورای ملی - دادگتر

فرار داد راجع بتعیین خط سرحدی بین ایران و ترکیه

اعلیحضرت شاهنشاه ایران .
و ولیس جمهوری ترکیه .

نظر بنیل صمیمی که متعلقه برای تعیین اقلیمی خط سرحدی بین ایرانی و ترکیه دارند و مایلند باینوسیله حسن موافقت و روابط برادرانه و دوستانه بین ملتین را تحکیم نمایند تصدیق بانعقاد فرار دادی نموده و برای این مقصد اختیارات داران خود را ترتیب ذیل همین نموده :

چنانچ اشرف آقای محمدعلیخان فروغی وزیر امور خارجه ایران .

چنانچ دکتر توفیق رشدی بیک وزیر امور خارجه ترکیه .

مژری البیما با داشتن اجازه صحیح در موارد ذیل موافقت حاصل نموده :

ماده ۱ - ابتدای سرحد بین ایران و ترکیه از منتهای رود ارس و رود قراوس از علامت سرحدی نمره ۱ واقعه در خاک ایران شروع گردیده و بعد خط نصف المیاء قره سو را سر و تا دریاچه برلان رسیده و از آنجا بخط مستقیم نقطه تپه که در یکصد متری جنوب شرقی چشمه های قره سو واقع است رفته و در مشرق و شمال تپه مزبور دور زده و تپه مزبور را در خاک ایران قرار میدهد و بعد خط سرحدی باز بطرف شمال غربی متمایل گردیده و بصخره های بورولان که لایزاله با چشمه های قره سو مشرف میباشد میرسد . از علامت نمره ۲ خط سرحدی در استقامت علامت نمره ۳ و آخری داغ کوچک را عبور از علامتهای نمره ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ از علامت ۹ که بخط مستقیم در ۱۶ کیلومتر ۱۰ و ۱۱ متری شمالی ترین ساحل دریاچه بورولان و در ۶ کیلومتر ۱۰ متری مرتفع ترین نقطه انگری داغ کوچک واقع است میرسد . خط سرحدی در جاده بلبلجان شیخ بابومرتوازیاناً ۱۷۰۰ متری تمتد شده و از این نقطه بیک صد متری جنوب شرقی توجیک تپه رسیده و تپه مزبور را در خاک ترکیه قرار داده و بعد بطرف جنوب غربی متمایل گردیده و از ۱۴۰ متری شرقی قره توجیک گذشته و قریباً مزبور را در خاک ترکیه قرار داده و در همان خط امتداد یافته و بقاصه صد متر از مغرب محل موسوم به تپه که در سه هزار متری شرقی شیخ بابو واقع است گذشته و تپه را در خاک ایران قرار میدهد . از آنجا خط سرحدی بطرف تپه که در ۲۵۰۰ متری جنوب شرقی شیخ بابو واقع است امتداد یافته و از قله

تپه مزبور کشف و بطرف جنوب غربی تا تپه که در ۱۳۰۰ متری شرقی قریباً حسن آقا واقع میباشد تمدد کرده و از آن تپه اخیر عبور نمینماید. بعد خط سرحدی بطرف مغرب تا تپه که در ۸۰۰ متری جنوب قریباً حسن آقا واقع است رفت و از قلعه تپه مزبور، میکندد بعد از قلعه تپه که در ۵۰۰ متری جنوب غربی واقع است گذشته و ۱۵۰۰ متر بطرف جنوب در رأس الجبل تا نقطه که در ۲۰۰۰ متری جنوب شرقی سلب واقع میباشد سرارز شده و از تنگه که بین دو ارتفاع ۴۰۰ متری و دیگری در ۱۰۰۰ متری شمالی نقطه که با ارتفاع ۱۹۱۸ فذات داده شده واقع هستند میکندد بعد خط سرحدی از خط رأس الجبل تا نقطه (۱۹۴۸) تمدد شده و از بالای آن گذشته و از آنجا در طرف جنوب خط مقسم المیاء کوههای ایروک را تا قلعه جنوبی کوههای مزبور که در ۲۰۰ متری شمال غربی زاوی قرار داده که در پارم قلیا به کیزو میرود واقع است سیر مینماید زاوی مزبور در این جاده در ۳۵۰ متری شمال شرقی پارم قلیا و در ۱۲۳۰ متری جنوب غربی کیزو قرار گرفته است.

از آنجا خط سرحدی بقاصه ۲۰۰ متر در طرف مغرب متوازیاً با جاده پارم قلیا کیزو تا چهار راهی که در ۲۰۰ متری شمال پارم قلیای علیا واقع است امتداد یافته و چهار راه مزبور را در خاک ایران قرار میدهد و از آنجا بطرف مغرب تا نقطه واقع در ۶۰۰ متری غربی پارم قلیا در جاده پارم قلیا بلاغ باشی ممتد میگردد سرارز شده و بعد بطرف جنوب پائین آمده تا ایشمالی ترین نقطه کنار باطلوق میرسد و از آنجا به بعد خط سرحدی از وسط باطلوق امتداد یافته و تا بکنار جنوبی آن در ۵۰۰ متری شمال خجور - رش میرسد و در آنجا خط سرحدی بطرف مغرب پیچ خورده و بقله تپه ای در ۱۰۰ متری پاید و خجور رش و شیطان آباد در خاک ایران و کربوران در خاک ترکیه قرار میکند. از این نقطه که در ۱۵۰ متری جنوب شیطان آباد متعلق بایران و قریباً کربوران شمالی واقع میباشد سرحدی به قلعه تپه کربوران در مغرب بازرگان بالا رفته و در خط مقسم المیاء بین قراه ترکیه، موسو، کبرجکی بلاغ و نازیک و قرقه و فو بلاغ قرار ایرانی موسو بیابان و کیت و کیت و باشی کند و مارو کوه متدرک کرده و بعد از تنگه واقع بین مارا کو و طولال (متعلق به ترکیه) گذشته و خرابه های کازرو و شیخ اسمعرا در خاک ایران قرار داده و بسخره های خوجا داغ رسیده و از رأس الجبل زیندو داشتی و قلیا با واق داغ گذشته و قریه جوزا را در خاک ایران گذاشته و از رأس الجبل، اق داغ و قلندر گذشته و مزارع قراه ایرانی موسوم به نیشو و سلمان آباد و پیر احمد را از مزارع قریه ترکیه موسوم به دشومه مجزی نموده و باز خط مقسم المیاء را بین با بزید و اواجیق تعقیب و به خزین کدوک اتصال مینماید از خزین کدوک سرحدی پس از قرار دادن قریه قزل قلیا در خاک ترکیه و قریه سیلوا کول همچنین دریاچه فوروک در خاک ایران از کوه قره کومی گذشته و رودخانه ابری چای را در نپ اق داغ عبور کرده و از کلا اق دانش گذشته و قریه نادورا در خاک ایران و قریه ابری چای را در خاک ترکیه قرار داده و کیکو های قزل زیارت اتصال پیدا کرده و از تنگه های اق کوه و خان کدوک و کوههای اری چمن رفته غری در موسوم با کوهستان و قرقه شیخ - اوراد در خاک ایران قرار داده و کربوران و کوه کدو گذشته و قریه بلک ماله در خاک ایران قرار داده و از ریزیکان و تپه های بین داورا و اوروک کورا بگردان و کوری و مین و مین و مین و مین مینماید از خود بیا خط سرحدی مقسم المیاء را تعقیب و از ۲۰۰۰ متری شرقی دریاچه دانستاکل در استقامت جنوبی تا نقطه که فاصله ۸۰۰۰ دارد عبور نموده و باز بکسزار متر در همان استقامت در روی رأس الجبل امتداد یافته و بعد بطرف جنوب شرقی متمایل گردیده و در این استقامت جدید ۶۰۰ متر در رأس الجبل سیر مینماید بعد مجدداً بطرف جنوب تا قلعه تپه واقع در ۵۰۰ متری بر میگردد و ارتفاع طولانی را که ۳۵۰ متر در طرف جنوب شرقی واقع است در خاک ایران قرار میدهد و از آنجا خط سرحدی رأس الجبل را سیر میکند تا برسد. بقله ارتفاع

واقع در ۵۰۰ متری جنوب شرقی و بعد بطرف جنوب غربی میرود تا ملتقای هراپلس سو (نهری که از هراپلس مینماید) و قنور چای و بعد خط سرحدی بطرف جنوب تا قلعه واقع در ۸۰۰ متری بالا رفته و از آنجا باز در خط جنوب در دره کالی - رش سرارز میشود و منصف المیاء آرا در مسافت هفتصد متر طرف مغرب و ۵۰۰ متر طرف جنوب سیر مینماید و به برجسکی واقع در دنباله رأس الجبل که مستقیماً در جنوب بطرف ملامحمد داغ ممتد میشود بالا رفته و ملامحمد داغ را دو فصدت کرده و ارتفاع واقع در ۲۵۰ متری شرقی ملامحمد داغ را در خاک ایران مینگارد و ارتفاع مزبور را در دو فصدت و پنجصد متری در مشرق قرار میدهد.

از ملامحمد داغ خط سرحدی رأس الجبل را در مسافت ۸۰۰ متر تا بک نقطه واقع در جاده که در ۲۰۰ متری شرقی قیقله میباشد سیر کرده و قیقله در خاک ترکیه قرار میکند و بعد سرحد خط مقسم المیاء را بطرف جنوب شرقی تا قلعه که در ۱۷۵۰ متری آنجا و در ۲۰۰ متری جنوب زاوی جاده واقع است سیر مینماید از این نقطه خط سرحدی از رأس الجبل تا بک نقطه واقع در جاده که بقاصه ۲۲۰۰ متر از آنجا از دره میکندد بطرف جنوب پائین آمده و از نقطه مزبور در طرف جنوب بمسافت ۳۰۰ متر بالا رفته و در طرف جنوب غربی رأس الجبل تا تپه که بقاصه ۵۰۰ متر از آنجا واقع است اتصال مینماید و بعد از خط رأس الجبل تا دره که جاده تارناو او چلیک اشداق از ۹۰۰ متری آنجا عبور میکند پائین آمده و منصف المیاء دره مزبور را بطرف مغرب در بک مساحت ۵۰۰ متری سیر نموده و بعد از رأس الجبل تا نقطه که فاصله ۸۲۰۰ دارد واقع در ۱۷۰۰ متری آن بالا رفته و بعد در رأس الجبل بطرف جنوب شرقی تا کسکه کوچک سیر نموده و از کوچ خط سرحدی رأس الجبل را با عبور از تنگه کتکول تا کوه سوراورو تعقیب مینماید از کوه های سوراورو سرحد دائماً مقسم المیاء را سیر نموده و به باروش خوران رسیده و قریه باروش خورارا در خاک ایران قرار داده و از کوه هاراولیل و تنگه خان - سورو بلاکو و ساری چلیک با گذاشتن قریه کایک در خاک ایران) و کیزو و سوربان و کوه برهین و تنگه سلطانی و کوه بارزبوانت و پری خان و کیزلوق و میدان و کنتول داغ ممتد میشود.

خط سرحدی از کتول داغ که فاصله ۲۸۹۹ دارد سیر کرده و از خط رأس الجبل بطرف جنوب شرقی تا نقطه که در کنار رودخانه بارادوست در ۱۶۰۰ متری شرقی با جرکه واقع است ممتد شده و رأس الجبل را که دره ارتفاع ۱۹۹۰ بطرف جنوب میباشد در خاک ایران قرار میدهد (بنا بر این خط سرحدی از دره عبور میکند) و از آنجا بطرف جنوب شرقی رفته و از تپه علامم سرحدی ۱۶۸ و ۱۲۷ گذشته و بعد بطرف مشرق جنوب شرقی تا رودخانه اکارک واقع در ۴۵۰ متری تپه منصرف گردیده و دره اکارک را تا ارتفاع واقع در ۸۰۰ متری جنوب که دارای نشانی ۲۳۰۰ میباشد بالا رفته و از آنجا خط رأس الجبل را تا نقطه که نشانی ۲۵۴ دارد تعقیب مینماید و بعد خط سرحدی رأس الجبل را در همانند جنوب غربی تا ۲۰۰۰ متری میکندد تا نقطه واقع در ۱۵۰ متری غربی الوران و این نقطه در خاک ایران قرار میکند و از آن خط رأس الجبل را در استقامت جنوب تا زاوی رأس الجبل ممتد که تقریباً ۲۵۰۰ متر است فاصله دارد تعقیب نموده و بعد بطرف مشرق می پیچد و همواره رأس الجبل را تا نپسگ کرده تا از داغ میرود و بعد خط سرحدی از رأس الجبل بطرف جنوب شرقی میرود تا قلعه واقع در ۲۴۰ متری شمال ملتقای هراپلس که از باکی و بریدرش چای مینماید و از آنجا بطرف جنوب تا ملتقای مزبور پائین آمده و از منصف المیاء رودش جای تا ملتقای آن با نهری که از ۱۰۰۰ متری غربی قرقه شیخ داغ جاری میشود سیر مینماید. خط سرحدی منصف المیاء آب مزبور را بطرف جنوب ۱۶۰۰ متر سیر نموده و بعد در رأس الجبل بالا میرود

کلیتفر جنوبی شرقی تا قله غرقه شرقی بین داغ مند پیشرو نقاط الو یا کوه در خاک ترکیه و مازنیستودر خاک ایران قرار میگیرد. از طرف شرق داغ سرحد از کونا کونر و زینوی تابوتان و هلاسه و تنگه کلشین عبور کرده و بقله کوه دلا میر بالا رفته و از آنجا به سمت سرحدی نمره ۹۹ سرحد ترکیه و عراق متصل میشود.

راجع به زمین صحیح و جزئیات خط سرحدی از علامت نمره ۱ تا علامت نمره ۹۹ واقعه در سرحد عراق به نقشه های نه گانه نمره ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ به ترتیب ۱:۸۰۰۰۰ و ۱:۸۰۰۰۰ و ۱:۸۰۰۰۰ و ۱:۸۰۰۰۰ و ۱:۸۰۰۰۰ و ۱:۸۰۰۰۰ و ۱:۸۰۰۰۰ و ۱:۸۰۰۰۰ که مورد تصدیق نمایندگان مختار گردیده و منحصصین طرفین متناهدین امضا کرده اند و شمیسه این قرارداد است و رجوع خواهد کردید (امضای اسامی محلها مطابق با اسامی خواهد بود که روی نقشه ها و کرده (کاک) فوق الذکر معین گردیده است)

(ماده ۲)

یک کمیسیون تجدید حدودی مأمور خواهد شد که خط سرحدی مذکور در ماده اول را در محل ترسیم نماید کمیسیون مزبور مرکب از چهار نماینده خواهد بود که دو نفرشان از طرف دولت ایران و دو نفر دیگر از طرف دولت ترکیه تعیین خواهد کردید.

کمیسیون تجدید حدود در عرض ماه ژوئن ۱۹۳۲ تشکیل گردیده و سعی خواهد نمود که در عملیات خود تجدیدات مندرجه در این قرارداد را کاملاً رعایت نماید مخارج کمیسیون بین ایران و ترکیه بالتساوی تقسیم خواهد کردید طرفین متناهدین متعهد میشوند که خواه مستقیماً و خواه بتوسط مأمورین محلی مساعدت لازم را بکمیسیون تجدید حدود و ارجح بمنزل کارکنان و مصالح (تیرهای تعیین حدود و علامتهای حدود) که برای انجام مأموریت خود لازم خواهد داشت بعمل آورند.

بعلاوه طرفین متعهد میشوند که علائم مثلثاتی و قشانه ها و تیرها و علامتهای سرحدی را که از طرف کمیسیون نصب میشوند محفوظ بدارند.

علامت حدود در فواصل مرئی از یکدیگر نصب گردیده و دارای نمره خواهند بود محل علامت مزبوره و نمره آنها در روی نقشه عمده خواهد شد.

صورت مجلس آلمی تجدید حدود و نقشه ها و اسناد شمیسه در دو نسخه تهیه خواهد کردید که معتبر خواهند بود.

ماده ۳

این قرارداد تصویب رسیده و اسناد مصدق در اسرع اوقات ممکنه در آنکارا مبادله خواهد کردید و فوراً بعد از مبادله اسناد مصدق بوقوع اجرا گذارده خواهد شد.

بنامه علیها نمایندگان مختار سابق الذکر این قرارداد را امضا و مامور خود مهور نمودند در طهران بتاريخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ در دو نسخه نوشته شده.

امضاء دکتور رشیدی
امضاء م.ع. فروغی

مراسله شمیسه قرار داد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه

طهران مورخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲

جناب اشرف آقای محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه

آقای وزیر

عطفاً بماده ۱ قرار داد راجع تعیین خط سرحدی بین ترکیه و ایران که امروز امضاء نموده ام با کمال توفیر اعلام میدارد که پشتهای مستطحت سرحدی طرفین متناهدین حق خواهند داشت که از آنهاهی چشمه های دریاچه بورولان و همچنین از چمن های دریاچه در جنوب و مغرب خط سرحدی در محوطه دریاچه مزبوره و از آنهاهی چشمه های سب و قوزلو و یوغاری یارم قایا بطور تساوی استفاده نمایند. بدینوسیله است که مبادله این یادداشت جزء لاینجزای قراردادی میباشد که امروز با شما رسیده است.

موقع را

امضاء دکتور توفیق رشیدی بیک وزیر امور خارجه ترکیه

طهران ۲۲ ژانویه ۱۹۳۲

جناب آقای دکتور توفیق رشیدی بیک وزیر امور خارجه ترکیه

آقای وزیر

با کمال توفیر یادداشت مورخ امروز آنجناب را دریافت و اتخاذ سند بناماین که بموجب آنت عطفاً بماده ۱ قرارداد می نماید که امروز امضا کرده ام مراتب ذیل را اعلام داشته بودم: «بست های مستطحت سرحدی طرفین متناهدین حق خواهند داشت که از آنهاهی چشمه های دریاچه بورولان و همچنین از پشتهای واقعه در جنوب و مغرب خط سرحدی در محوطه دریاچه مزبوره و از آنهاهی چشمه های سب و قوزلو و یوغاری یارم قایا بطور تساوی استفاده نمایند. بدینوسیله است که مبادله این یادداشت جزء لاینجزای قراردادی میباشد که امروز با شما رسیده است» و اظهار میدارم که با مندرجات یادداشت مزبور آن جناب کاملاً موافق هستم.

موقع را

امضاء م.ع. فروغی وزیر امور خارجه ایران

اجازه مبادله قرارداد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه و مراسم شمیسه آن بشرح فوق در جلسه پنجم خردادماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی داده شده است رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله قرار داد راجع به انحلال اداره تلگرافی هندو اروپا در ایران

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد راجع بانحلال اداره تلگرافی هندو اروپا را در ایران که در تاریخ ۱۷ فوریه ۱۹۳۱ مطابق با ۲۷ بهمن ۱۳۱۰ مابین دولت ایران از یکطرف و دولت انگلیس و حکومت هندوستان از طرف دیگر در طهران در دو نسخه فرانسه با امضا رسیده و مشتمل بر شش ماده است تصویب و اجازه تسلیم اسناد موهبه آنرا بدولت می دهد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرار داد راجع به انحلال اداره تلگرافی هندو اروپا است در جلسه پنجم خرداد ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

فرار داد راجع بانحلال اداره تلگراف دولتی هند و اروپ در ایران

اعلیحضرت عیون شاهنشاه ایران

و

اعلیحضرت پادشاه انگلیس و ایرلاند و مستملکات انگلیس ماوراء بحار و امپراطور هندوستان چون در نظر دارند - مثلاً که در نتیجه انحلال اداره تلگراف هندو اروپ بظهور رسیده است تصحیه نمایند بصیبه باسناد فرار دادی در این باب نموده و اختیار داران خود را بقرار ذیل تعیین نمودند.

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب اشرف آقای محمد علیخان فرغی وزیر امور خارجه.

اعلیحضرت پادشاه انگلیس و ایرلاند و مستملکات انگلیس ماوراء بحار و امپراطور هندوستان.

برای انگلیس و ایرلاند شمالی:

آقای ریژنالد هرود حواری دارای نشان نیشان سن-میشل و سن ژورژ وزیر مختار و مأمور فوق العاده خود در ایران برای هندوستان:

آقای ریژنالد هرود حواری دارای نشان نیشان سن-میشل و سن ژورژ وزیر مختار و مأمور فوق العاده خود در ایران. معزی الهیه بدد از مبادله اختیار نامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مراتب ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱ - ۱) دولت مملکت متحده بریطانیای کبیر و ایرلاند شمالی و حکومت هندوستان از تاریخ اول

مارس ۱۹۳۱ خطوط تلگرافی ذیل را:

طهران - بوشهر

طهران - زاهدان (جزداب)

رباط - زابل (سیستان)

کرمان - بندر عباس

بندر عباس - هنگام

با تمام توقف گاه‌های غلامها در مراکز تلغرافی و کلیه مازروانی که فعلاً در طول خطوط تلگرافی موجود و برای نگاهداری خطوط مزبور لازم میباید بدولت ایران واگذار می‌نماید.

۲) و نیز دولت مملکت متحده و حکومت هندوستان کلیه دستگاههای تلگرافی و اناتیه و مازروانات دفتری را که برای بکار انداختن خطوط تلگرافی لازم میباید بدولت ایران واگذار می‌نمایند.

۳) موافقت حاصل است که مسئولیت نگاهداری خط خوزستان دیگر بعهده اداره تلگراف دولتی هند و اروپ نمی‌باشد.

ماده ۲ - اینبند تلگرافخانه‌های منافی با اداره تلگرافی دولتی هندو اروپ که در نقاط ذیل واقع می‌باشد از تاریخ اول مارس ۱۹۳۱ بدولت ایران واگذار میشود:

نقاط جزیره طهران - علی آباد - دم آباد.

نقاط جزیره شیراز - سیوند - دشت ارژن - کناربنخته.

نقاط جزیره بزد - اردکان - مهدی آباد.

نقاط جزیره کرمان: کمال آباد - نهرود - دولت آباد - پور.

نقاط سرحدی - فخره - شور کر - کهورک - سیه - دهته - هرمک - کردی اداره تلگراف هندو اروپ می‌تواند از اول مارس ۱۹۳۱ تمام اینبند دیگر خود را که بجز اربانت از بناتلر مخصوص رابیس و نائب رابیس و منتشی کل در طهران و خانه رئیس وانیه در تلهک و بناتلر انشاء و کلوب وانیه در چهار راه سید علی در طهران و نیز اینبند منطفه با دانه را در جزیره و کرمان و استانهای بفرش برساند.

ماده ۳ - طرفین متعهدین موافقت می‌نمایند که کلیه دیون و دماوی راجحه بوسائل تلگرافی که تا حال بین آنها تصحیه نشده است باقی بماند.

ماده ۴ - دولت ایران بهمانی که از طرف دولت مملکت متحده و حکومت هندوستان تعیین میشود اجازه خواهد داد تا اول مارس ۱۹۴۵ در نگاهداری دفاتر و با عملیاتیکه برای کار کردن تلگراف تحت البحری در بوشهر و هنگام و چاسک و چابهار لازم است و نیز در نگاهداری قسمت خط چاسک کوا در که در خاک ایران واقع است اقدام نمیکند.

۲ - دولت ایران مازروانات و آلات و ادواتی را که برای کار کردن سیم ارضی و سیم های تحت البحری و دفتر آن لازم است از حقوق کمرکی و هرگونه عوارض دیگر معاف خواهد نمود.

۳ - ولیکن کلیه مخارج لازمه بجهت نگاهداری و بکار کردن خط ارضی و سیم های تحت البحری و دفاتر آن که در تحت نظارت عامل سابق الذکر می‌باشد بعهده خود مشارالیه خواهد بود.

کندنی حرمت کتنبده عامل مزبور گناه بقتضای احتیاجات - سیم های تحت البحری که بنسبت مشارالیه اداره می‌شود بتخلیج فلرس خواهد آمد در مواقع مذکوره عامل مزبور با اعضا و مازروانات موجود خود بدولت ایران بقدری که در فوره دارد مساعدت نموده و سیم تحت البحری را که رابط بین جزیره هنگام و بندر عباس می‌باشد بخرج دولت ایران مرمت و اصلاح خواهد نمود.

۴ - دفتر است که اداره سیم های تحت البحری در خاک ایران مستقیماً از قبول تلگرافات بهر مقصدی که باشد و نیز از تسلیم تلگرافات مستقیماً به صاحبان آنها خود جاری بنماید.

این وظایف را فقط اداره پست و تلگراف ایران انجام خواهد داد و اداره مزبور برای اینبند دفتر تلگرافی در هنگام و چاسک و چاه بهار و کوا بر قرار خواهد ساخت اداره پست و تلگراف ایران باید روابط بین دفتر خود و خطوطی را که بنسبت عامل سابق الذکر اداره میشود تأمین نماید.

۵ - عامل مزبور تقبل بنماید تلگرافاتی را که بین ادارات محل ایران مبادله میشود مجدداً مختار کرده و از مختاریات محل دیگر بک نرخ واحدی برای تمام خط بوشهر - چاه بهار از قرار کلیه ۲۰ ساقیم ملاد در بابت دارد و بدست ساقیم مزبور را بالانصافه با دولت ایران تقسیم نماید.

۶ - مختاریات بین الممالی که از طرف بین اداره خطوط تلگرافی که تحت اداره عامل مزبور قرار گرفته و اداره تلگراف ایران صورت بگیرد مشمول تعرفه های بین المللی می‌باشد.

ولیکن دولت ایران از تلگرافاتی که بوسیله خط ارضی و با سیم های تحت البحری که از طرف عامل مزبور اداره میشود بین عراق و هندوستان مبادله میگردد اهم از اینکه مبدأ یا مقصد این تلگرافات دو ممالکت مزبوره بوده و با بطور تراتزیت از آن دو ممالکت مخایره شده باشد حقی در یافت نخواهد کرد .

ماده ۵ - طرفین متماهدین توافق می کنند که از اول مارس ۱۹۴۳ الی اول مارس ۱۹۴۵ راجع بترتیبی که باید بعد از تاریخ ۱۹۴۵ به وقع اجرا گذارده شود داخل مذاکره شوند .

ماده ۶ - ۱) این قرار داد قائم مقام کلیه قرار داد هائی میباشد که در امور تلگرافی بین طرفین متماهدین موجود بوده است باستثنای ماهدات بین الهالی عمومی که طرفین در آن شرکت کرده اند .

۲) این قرار داد بتوسیله رسیده و استناد مصوبه آن در اسرع اوقات ممکنه در طهران تسلیم خواهد شد قرار داد مزبور را طرفین متماهدین از اول مارس ۱۹۳۱ مچری شده محسوب خواهند داشت .

بنام علیهذا نهایتدکام فوق المذکر این قرار داد را امضا کرده و با مهر خود مهور نمودند .
بتاریخ ۱۷ فوریه ۱۹۳۲ در طهران در نخستین تحریر شد

امضاء محمد علی فروغی

امضاء برای بریطانیای کبیر و ایرلاند شمالی : ر . ح . هوار

امضاء برای هندوستان : ر . ح . هوار

اجازه مبادله قرار داد راجع بانجلاال اداره تلگرافی هند و اروپا در ایران بشرح فوق چله ۵ خرداد ۱۳۱۱ داده شده است .

رأس مجلس شورای ملی - دادگر